

Poslední večeře

- je nástěnná malba z 15. století, jejímž autorem je [Leonardo da Vinci](#).

Obraz Poslední večeře je společně s Monou Lisou zřejmě nejslavnějším obrazem v dějinách.

Originál se stále nachází v **refektáři** (tedy jídelně) dominikánského kláštera u kostela Santa Maria delle Grazie v italském městě Miláně. Malba zachycuje Ježíše a dvanáct apoštolů při poslední společné večeři před jeho zatčením.

Poslední večeře Ježíše Krista s jeho učedníky patří k velmi častým námětům světového malířství. - Ovšem Leonardo se ve svém obraze rozhodl zachytit jediný okamžik z jejího průběhu... Okamžik, kdy Ježíš právě sdělil svým apoštolům, že ho jeden z nich zradí.

Ježíš sedí uprostřed stolu a ve smířlivém a odevzdaném gestu ukazuje na sklenici vína a bochník chleba. Je dominantní figurou na obraze. Kolem něj vidíme čtyři skupinky po třech apoštolech, kteří jsou nahnuti k sobě a vzrušeně debatují o šokující zprávě, kterou jim právě Ježíš pověděl.

Leonardo živě zachytil vášně, které se projevují v jejich tvářích. Diskutují, gestikulují, diví se. Téměř jako bychom slyšeli jejich vzrušené výkřiky, překřikování, nesouhlasné mručení...

Leonardo v sobě nezapřel vynálezce a nezvolil inovativní přístup pouze v pojetí námětu, ale i v použité technice. Ačkoliv v té době byly podobné malby malovány do vlhké omítky zdi (nazýváme je fresky), Leonardo maloval temperami s olejem na zaschlý sádrový štuk. Tento experiment se ovšem bohužel příliš neosvědčil. Malba se brzy začala odlupovat a již po sto letech od svého vzniku byla považována za zničenou. Použitá technika se sice neosvědčila, ale umožnila mistrnému malíři věnovat se detailům. Malba je tak považována za jakousi studii charakterů. Každý z mužů na oznámení, že jeden z nich Krista zradí, reaguje po svém. Jsou vzrušení, rozhněvaní, zděšení... V neobyčejné spleti gestikulujících rukou je jen Kristova dlaň klidně rozevřená - jako by kladla otázku. Jediný Jidáš negestikuluje, sedí v jakémsi záklonu, snad zděšeném úleku, vědom si svého činu.

Leonardo přikládal tomuto obrazu velkou důležitost. Nad náčrty strávil čtyři roky a vyvíjel neskutečnou energii, aby našel správné typy pro všechny postavy. Byl schopen sledovat člověka celý den, jen aby prostudoval jeho rysy, gesta, mimiku.

„Nikdy předtím žádný autor nevytvořil na plátně takové drama z naprosto živých postav vyvedených do nejmenších detailů.“

Že dílo přežilo až do dnešních dob, je téměř zázrak. Nevhodná technika byla narušena nejprve vlhkostí, později francouzskými vojáky, kteří nenáviděli cokoliv spojeného s církví a obraz poškodili kameny a malovali na apoštoly podobně, jako dnešní sprejeři na plakáty. Z kostela se pak navíc stalo z rozhodnutí úřadů vězení, což opět vystavilo obraz zkáze. Až v 19. století začaly první snahy o rekonstrukci prakticky zničeného obrazu. Největší ohrožení obrazu ale přišlo za druhé světové války, kdy klášter silně poničily spojenecké bomby, stěna s malbou ovšem jako zázrakem zůstala neporušená. Obraz byl zrestaurován a dnes se za jeho zhlédnutí platí vysoké vstupné a čeká mnoho měsíců.

Už přes 500 let se obraz studuje, kopíruje, interpretuje a také slouží jako předloha nesčíslným memům a internetovým vtipkům. 😊

Znáte název filmu? 😊

A zde jeden z nejnovějších vtipků reagujících na realitu dnešní doby. 😊

